

לקראת שבת

ע"י מרכז חב"ד לדוברי עברית – הרב ישראל לנדא Tel: (905)709-7770/ Fax: (905) 709-7917

מתוך החלל הריק תבוא הצמיחה

האמונה היהודית מאפשרת לנו להביט במציאות הנוכחית בעיניים אחרות. המקורות מעניקים לנו נקודת-מבט, שצובעת את החלל שבו אנו שרויים בצבע אופטימי ומלא תקווה

הציבור היהודי שוקע יותר ויותר בתחושות של דכדוך וייאוש. יש יותר מתחושה שהכול מתפורר, הכול רקוב. אנשים שאכפת להם מהנעשה בארץ מתהלכים מודאגים, ומספרים ששנתם נודדת בלילות. מעולם לא היינו במצב כזה של העדר מנהיגות, של אבדן אמון במערכות הציבוריות, של שחיתות החודרת לכל פינה, והמטריד מכול – שגם לא נראית קרן-אור בקצה האופק.

לשמחתנו, אנחנו יהודים מאמינים, והאמונה מאפשרת לנו להביט במציאות הזאת בעיניים אחרות. המקורות מעניקים לנו נקודת-מבט, שצובעת את החלל שבו אנו שרויים בצבע אופטימי ומלא תקווה. התורה מלמדת אותנו, שהתפוררות הנוכחית היא שלב-מעבר לקראת מציאות גדולה ונשגבה לאין-שיעור.

השלב הקשה

בני-ישראל שהיו שרויים בעבדות מצרים עברו בדיוק את התהליך הזה. דווקא לפני הגאולה הגיע השעבוד לשיאים חדשים, עד שבני-ישראל זעקו אל משה ואהרון כי הם גרמו להחמרת קושי העבדות. אפילו משה רבנו עצמו זעק אל הקב"ה: "מאז באתי אל פרעה לדבר בשמך, הרע לעם הזה, והצל לא הצלת את עמך". ואז אומר לו הקב"ה: "עתה תראה אשר אעשה לפרעה" – דווקא השלב הקשה הזה היה הרגע שממנו התחילו להתנהל מהלכי הגאולה.

גם בהמשך, כאשר כבר יצאו ממצרים והגיעו לים-סוף, הגיע רגע קשה שבו היה נראה כי אפסה התקווה. בני-ישראל מכותרים על-ידי הים והמדבר. צבא מצרים, המצוייד בסוסים וברכב, מתקרב אליהם. בני-ישראל זועקים אל משה: "המבלי אין קברים במצרים, לקחתנו למות במדבר? מה זאת עשית לנו, להוציאנו ממצרים". ואז אומר להם משה: "אל תיכאן, התייצבו ויכאו את ישועת ה', אשר יעשה לכם היום".

בדומה לזה נאמר בספר תהילים: "אשא עיני אל ההרים, מאין יבוא עזרי". האדם מגיע למצב שבו שברך הטבע כבר אין כל תקווה, ואז באה הישועה הניסית: "עזרי מעם ה', עושה שמים וארץ". כל עוד נדמה לאדם כי ישועתו תבוא על-ידי בשר-ודם, אין הוא בשל להכיר בגדולתה של הישועה האלוקית. רק כשהוא כבר יודע שברך הטבע לא ייושע, והוא שם את מבטחו בקב"ה לבדו, או-אז הוא זוכה להיושע.

בספרי המחשבה והחסידות מוסבר הדבר ביתר עמקות. כל עוד מדובר בהתעלות מדורגת, היא יכולה לבוא על בסיס המציאות הקיימת. אבל כשצריכה לצמוח מציאות חדשה לגמרי, נדרש שלב של הרס המציאות הקודמת. הדבר דומה לשיפוץ בית – כל עוד משפצים חלק פה וחלק שם, אפשר להשאיר את הבית הישן ולנסות לשפצו, אבל אם רוצים לבנות בניין מפואר לאין-ערוך, אין מנוס מלהרוס לגמרי את הבית הישן, ובתוך החלל שיווצר ייבנה הבניין החדש והמפואר.

הישורת האחרונה

עם-ישראל צועד לעבר הגאולה שאנו מצפים לה אלפי שנים. הדורות האחרונים הוגדרו על-ידי כל גדולי-ישראל – 'עקבתא דמשיחא'. כבר התקיימו כל הסימנים שנתנו חז"ל על התקופה שלפני ביאת המשיח. ובתוך כל זה נכנסנו לישורת האחרונה, וכפי ששמענו פעמים אין-ספור מפי הרבי מליובאוויטש, שהגאולה נמצאת ממש על סף דלתנו.

אילו זכינו, היינו יוצאים ידי-חובת 'חבלי משיח' בכל הצרות שכבר עברנו, אך נראה שהיה עלינו לעבור עוד כמה וכמה שלבים קשים וכואבים. זו המציאות שאנו שרויים בה – מציאות של התפוררות מוחלטת ושל אבדן תקווה. אבל הנביאים וחז"ל תיארו בדיוק את המצב הזה, שבו אין על מי להישען, אין מנהיגות ואין מקורות ארציים של תקווה.

אין לנו אלא להאמין בישועת ה', שתהיה גדולה לאין-ערוך מכל הפתרונות הארציים שאפשר להעלות על הדעת. היא תהיה בלתי-צפויה ופתאומית – "פתאום יבוא אל היכלו האדון אשר אתם מבקשים" – ובקרוב ממש.

עם הלוח ביד

Important DATE!

שימרו את היום

ט"ו בשבט תש"ע, 30 בינואר 2010

בשעה 8:30 בערב

מסיבת ט"ו בשבט

מרצה אורח: ד"ר מרדכי קינדר

פרטים בהמשך...

יום ראשון, כ"ד טבת הוא יום הסתלקותו של האדמו"ר, רבי שניאור זלמן מלאדי, מייסד חסידות חב"ד.

מי שכתב את ספר ה"תניא" הוא אבן היסוד לכל תורתה של תנועת חב"ד. כמו כן, כתב על פי ציווי של רבו, המגיד ממזריטש ספר הכולל בתוכו את כל הלכות התורה וטעמיהן שנקרא בשם "שולחן ערוך הרב".

בואו ללמוד איתנו...

שיעור עם הרב לנדא

בימי שלישי בשעה 8:00 בערב בחב"ד גייט

השיעורים הם לנשים וגברים

הכניסה חופשית

כל אישה ובת מדליקות נרות שבת

הדלקת נרות: 4:40PM

צאת השבת: 5:46PM

פתרון בוילנה

בעלה עזבה פתאום והניח אותה עגונה, עם שני ילדים רכים. היא כיתתה את רגליה מעיר לעיר כדי למצוא פתרון למצוקתה. הכול אמרו לה כי באין הוכחות למותו של הבעל אין שום אפשרות להפטר מענינותה. היא ניסתה לחפש ולהשיג קצה חוט על מקום הימצאו – אך לשווא.

מקום מגוריה של האישה היה לא-הרחק מליאזונה, וקרוביה הציעו לה לנסוע אל רבי שניאור-זלמן, בעל התניא, שכונה אז 'המגיד מליאזונה'. בבואה לשם, עם שני עולליה, התברר לה כי רשימת הממתנינים ארוכה מאוד ויהיה עליה להתמתין כמה ימים עד שיגיע תורה.

נכבדי החסידים ראו בצרתה וניסו לפעול למענה. הם שטחו את סיפורה לפני הרבי ושאלו מה יוכלו למסור לאישה המסכנה. הרבי נשען על ידו כמה רגעים ואמר: "עצתי שתלך לוילנה, שם נמצא ר' מאיר רפאליס, והוא יאמר לה היכן בעלה."

התרגשה האישה למשמע התשובה המפורשת, ורצתה מיד לצאת לוילנה. לא היה בידה כסף בעבור הוצאות הנסיעה, ושוב נרתמו החסידים למענה ושכרו לה עגלה שתיקח אותה לוילנה.

בערב שבת הגיעה האישה לוילנה והחלה לשאול על ר' מאיר רפאליס. הסבירו לה כי הוא גביר נכבד, אחד מפרנסי העיר. היא וילדיה התייצבו בפתח ביתו. באותה שעה היה הפרנס בבית-המרחץ, ואשתו קיבלה את העגונה ושמעה את סיפורה.

אשת הגביר מיהרה להגיש לאישה וילדיה ארוחה חמה, ולאחר מכן הושיבה אותם בחדר צדדי, להמתין לבעלה.

כאשר שב ר' מאיר רפאליס מבית-המרחץ, החלה העגונה לבכות לפניו שיעזור לה ויושיעה. כי הרבי אמר שרק הוא יכול לומר לה היכן בעלה. האישה שמע אותה בתמיהה רבה. הוא לא הבין כלל מה האישה רוצה ממנו וגם לא שמע על אותו רבי ששלח אותה אליו. הוא מננה עם המתנגדים לחסידות, והעניין כולו הכעיסו. הוא אמר לאישה שאין בכוחו לסיעע לה וביקש ממנה לעזוב את ביתו.

תקוותה של העגונה התנפצה לנגד עיניה. היא פרצה בבכי מר ופתאום התעלפה. ילדיה הקטנים פרצו אף הם בבכי נסער. בני הבית החלו לטפל באישה וניסו לעוררה מעלפונה.

אשת הגביר החלה להפציר בבעלה כי ירחם על האישה האומללה ויסכים

"וַיָּקָם מֶלֶךְ-חֲדָשׁ, עַל-מִצְרָיִם; אֲשֶׁר לֹא-יָדַע, אֶת-יֹסֵף." פרעה כבר בכל הטובה שעשה עימו יוסף, שהציל אותם מרעב וכליה, ועשה עצמו כאילו אינו מכיר את יוסף ובני עדתו.

בראותו כי בני-ישראל מתרבים מיום ליום חשש שמא יום אחד ילחמו נגדו ולכן אסף את יועציו וחכמיו למצוא דרך כיצד לעצור את התפשטותם. בעצת יועציו הלך פרעה אל זקני ישראל ואמר להם: עד עכשיו ניתן לכם כל טוב מצרים ואכן התעשרתם והנה אתם עם רב. הגיע השעה לפרוע את החוב. עליכם יהיה לבנות את ערי המבצר פיתום ורעמסס.

למרבה הפלא, על-אף העבודת הקשה, המשיכה התרבותו של עם ישראל - "וַיִּכְאָשֶׁר יַעֲנֵנוּ אֹתוֹ, כִּן יִרְבֶּה וְכִן יִרְבֵּץ." בראותו שמוזימתו לא עלתה יפה החליט פרעה להעביד קשה יותר את בני-ישראל, "וַיִּמְרְרוּ אֶת-חַיֵּיהֶם בְּעִבְדָה קָשָׁה..."

לילה אחד חולם פרעה, והנה כל ארץ מצרים נתונה על כף אחת של המאזניים ובכף השניה עומד טלה וזה מכריע את הכף לצידו. הפתרון בפי חרטומי מצרים היה חד משמעי: בן עתיד להיוולד בעם ישראל והוא עתיד להחריב את כל ארץ מצרים!

מיד כינס פרעה את כל המיילדות העבריות וציוה עליהן כי ברגע הלידה יבחינו במין הולד: "אם-בן הוא וְהַמִּיתָו אֹתוֹ, וְאם-בַּת הוּא וְחַיָּה." אך המיילדות האמיצות ובראשן שפרה ופועה המשיכו להחיות גם את הזכרים ואף דאגו בשעת הצורך למימם ומזון.

בינתיים דחקו האסטרולוגים בפרעה, דע לך כי היום ייולד מושיען של ישראל! מאחר וזה נוכח לדעת כי המיילדות אינן מקיימות את פקודתו, החליט לצוות על עמו: "כָּל-הַבֵּן הַיֵּלֹד, הַיְאֹרֶה תִּשְׁלִיכֶהוּ, וְכָל-הַבַּת, תְּחַיֶּינָהּ."

לידת משה

ואכן לא טעו האסטרולוגים בתחזיתם. באותו היום נולד בן לעמרם ויוכבד משבט לוי, ויקרא שמו ביש-ראל - משה, הוא האיש שהנהיג את עם ישראל בצאתו ממצרים. לאחר שלושה חודשים, משלא יכלה להחביאו בביתה, יצאה יוכבד אמו ליאור והניחה אותו על מימי הנילוס בתוך תיבת גומא מחופה בחומרים עמידים במים.

התיבה משכה את תשומת ליבה של בת פרעה שיצאה לרחוץ במימי הנהר. משפתחה אותה גילתה תינוק עברי בוכה. אז הופיעה מרים אחות משה והציעה לחפש אשה עבריה שתניק את התינוק. כך חזר משה לחיק אמו עד שגדל והובא אל בית פרעה.

משה בורח למדין

יום אחד יצא משה מבית המלוכה לראות מה שלום אחיו בני-ישראל "וַיִּנְקֹא, בְּסִבְלֹתָם." לפתע ראה שוטר מצרי מכה את אחד מבני-ישראל. בהביטו שאין איש רואה, הכה את המצרי עד מוות וטמן את גופתו בחול. למחרת ראה שני עברים מכים איש את רעהו הוא פנה אל אחד מהם ואמר: "לָמָּה תִּפְּהוּ, כִּי־עַתָּה? זֶה לֹא נִשְׂאָר חַיִּיב וְעַנֵּה לְמִשָּׁה: "מִי שָׁמַךְ לְאִישׁ שֶׁר וְשִׁפְטָ, עֲלֵינוּ--הַלְהִרְגִי אֶתְּהָ אִמְרָ, כִּי־אֲשֶׁר הִרְגִיתָ אֶת-הַמִּצְרִי?" משה נוכח לדעת כי דבר הריגת המצרי התפרסם, נאלץ לברוח למדין. שם הוא פוגש על יד הבאר בבנות יתרו וכתן מדין, בבואם להשקות את צאן אביהם, - בני המקום חריומו את יתרו על שהפסיק לעבוד עבודה זרה, ולכן כעת הציקו לבנותיו - משה שראה כיצד הרועים מתעללים בבנותיו של יתרו, הגן עליהן ועזר להן להשקות את הצאן. בהמשך הוא נפגש עם אביהם - יתרו, וזה מציע לו את ציפורת בתו לאשה, ממנה נולד לו בנו הראשון - גרשון.

המנהיג שבורך

"וַיִּנְאָחֻהוּ בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִן-הָעֵבֶרֶתָהּ, וַיִּזְעָקוּ; וַתַּעַל שׁוֹעֲתָם אֶל-הָאֱלֹקִים" הקב"ה מחליט כי הגיע זמן הגאולה. משה, הרועה את עדרי הצאן של חותנו, רואה לפתע מחזה מדהים: אש אוהזת בשיח קוצני ("סנה") אך הוא איננו כלה, כשהוא מתקרב אל המקום הוא שומע את דברי האלוקים אליו, שבסופן מוטלת עליו השליחות: "וַתַּעַתָּה לָכֵה, וְאֶשְׁלַחְךָ אֶל-פְּרֹעֶה; וְהוֹצֵא אֶת-עַמִּי בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, מִמִּצְרָיִם."

משה, ברוב ענותנותו, מנסה להתחמק מהתפקיד ומטיל ספק אם בני-ישראל יאמינו לכל דבריו, אך הקב"ה מוסר בידו מופתים: האחד, בהשליכו את מטחו ארצה הוא הופך לחשך וכשהוא אוהז בזנב הנחש חוזר המטה לקדמותו. אם גם זה לא יספיק, יכניס משה את ידו לחיקו וזו התהפך למצורעת וכאשר יחזיר שנית לחיקו תעלם הצרעת כלא היתה.

אחרי התפילה, כששב הפרנס לביתו ועמד לקדש על היין, ביקשה אשת הגביר כי ירחם על העגונה וילדיה ויזמינם לסעודה. בכעס עצור הסכים הגביר, אך בתנאי שהאישה לא תעלה את צרתה ולא תבכה בשום אופן. הסעודה עברה בשקט ולאחריה שכבו כולם לישון.

שנתו של ר' מאיר רפאליס הייתה טרופה ומקוטעת. לפנות בוקר החליט לקום ממיתו ולצאת לטייל באוויר הצח. לפתע ראה מולו את אחד ממפקדי הצבא, החונה סביב וילנה. הוא הכיר את המפקד והיה מיודד עמו.

"לאן אתה ממחר בשעה מוקדמת כל-כך?!", שאל הפרנס. המפקד השיבו, כי הוטל עליו לערוך היום משפט-ראווה לחייל שערק משורותיו ונתפס, ולהלקות חמישים מלקות. הוא אף הזמין את ר' מאיר לבוא לצפות באירוע.

מתוך סקרנות הלך הפרנס אחריו אל כיכר השוק. שם כבר ניצבו שתי שורות חיילים זו מול זו, והנאשם עומד באמצע, ממתין לעונשו. האות ניתן והאוחזים בשוטים החלו להצליף בחייל.

עם הינתן המכה הראשונה החל החייל לזעוק: "שמע ישראל... ה' אחד". המפקד והחיילים לא הבינו את פשר הקריאה, אך בשרו של הגביר נעשה חידודין-חידודין. הוא ביקש מהמפקד לחוס על הנידון ולהפחית מעונשו. המפקד ענה כי הוא חייב למלא את הפקודה, אך לבקשתו יצווה להחליש את עוצמת המכות.

חבול בכל גופו נלקח החייל היהודי להתאוששות, והפרנס החליט להתלוות אליו. בהיותו לבד עם החייל הפצוע שאלו ר' מאיר רפאליס לזהותו ולמעשיו בצבא.

האיש החל לספר כי בעבר התגורר ליד העיירה ליאזונה והיה נשוי ואב לשני ילדים. בעוונותיו עזב את אשתו לאנחות והלך אחר אישה נוכרית. ואז אחיה נקרא לצבא ואביה שיחד את הממונים המתאימים והם לקחו אותו לצבא במקום הבן. הוא ניסה להימלט מהמחנה, נתפס ונענש. "יודע אני כי כל מה שעברתי מגיע ליי", אמר בבכי.

הפרנס האזין לדבריו בתדהמה. הוא מיהר אל ביתו וביקש לקרוא בדחיפות לעגונה. בבוא העגונה לפניו שאלה לשמו על בעלה ולתיאורו, וכשהשיבה לו הודיע לה כי מצא את בעלה. ואכן, למחרת הובא החייל לפני בית-דין ומסר לאשתו גט כדת וכדין.

לא היה גבול לשמחת האישה. בטרם יצאה לשוב אל ביתה אמר לה הפרנס: "בבואך לליאזונה אמרי בבקשה לרבי ששלחך, כי אני מתחרט על שבתחילה כעסתי עליו. עתה ידעתי כי איש אלוקים הוא, ובזמן הקרוב אבוא אליו בעצמיי."

לא עבר זמן רב ור' מאיר רפאליס נהפך לאחד מגדולי חסידיו של אדמו"ר הזקן והיה לאחד מתומכי החסידות בעיר וילנה.

לארחה בביתם עד שיתבררו הדברים. הגביר נענה באי-רצון, והאישה מיהרה לעודד את רוחה של העגונה ואמרה, כי אולי כאשר בעלה יירגע ייזכר היכן בעלה.

קורא נכבד, אנו מקווים שאתה נהנה לקרוא את החומרים של גיליונות "לקראת שבת". תן יד להפצת הגליון וצורף לרשימתינו גם את חבריך.